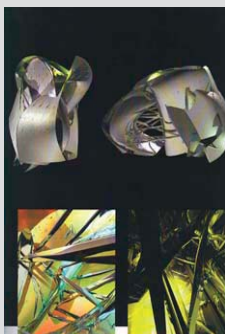

Η διάλεξη του Μ. Novak στην Αρχιτεκτονική σχολή Θεσσαλονίκης

Ποια αδιόρατα νήματα ενώνουν την αρχιτεκτονική των Gaudi και Calatrava με τους αρχιτεκτονικούς πειραματισμούς του Μ. Novak; Ποιες νέες δυνατότητες για τον σχεδιασμό και τη σύλληψη του χώρου παρέχουν

σήμερα τα νέα εργαλεία αναπαράστασης αλλά και σύλληψης του χώρου, οι υπολογιστές; Με ποιόν τρόπο τα νέα δυναμικά λογισμικά επιχειρούν να απεικονίσουν/διερευνήσουν τη νέα χωρική εμπειρία του εικονικού/ψηφιακού χώρου;

Πρόκειται για μερικά από τα πολλά ερωτήματα που προκάλεσε η διάλεξη αιχμής του αρχιτέκτονα Μ. Novak που πραγματοποιήθηκε στις 13 Νοεμβρίου στο κεντρικό αμφιθέατρο της Πολυτεχνικής Σχολής, προσκεκλημένος από τον Ε' Τομέα του Τμήματος Αρχιτεκτόνων. Ο Μ. Novak συγκαταλέγεται μαζί με τους αρχιτέκτονες, G. Lynn, K. Oosterhuis, L. Spruybroek, M. Goulthorpe, K. Chu κ.α. στην αρχιτεκτονική πρωτοπορία που εστιάζει τις αναζητήσεις της στις δυνατότητες που απελευθερώνουν τα νέα υπολογιστικά λογισμικά για την εννοιολόγηση και τον σχεδιασμό του χώρου. Για τους συγκεκριμένους αρχιτέκτονες οι υπολογιστές δεν αποτελούν ένα παθητικό εργαλείο καταγραφής και διαχείρισης της πληροφορίας, αλλά ένα ερευνητικό μοχλό/πεδίο καταγραφής ανεξερεύνητων διαστάσεων για τον χώρο. Στις αρχιτεκτονικές προτάσεις τους το υφιστάμενο περιβάλλον της μελέτης ψηφιοποιείται επιλεκτικά με τη μορφή διαδοχικών παραμέτρων που διαντιδρούν μεταξύ τους, εισάγονται σταθεροί και δυναμικοί ελκυστές, διαμορφώνοντας ένα πεδίο δυναμικών συνδέσεων και σχηματισμών που δεν είναι εκ των προτέρων προβλέψιμοι από το λογισμικό. Σε πολλές εγκαταστάσεις τους οι αρχιτέκτονες αυτοί χρησιμοποιούν πολυμέσα σε περιβάλλοντα συνδεδεμένα με κεντρικούς υπολογιστές, τα οποία διαντιδρούν αλγοριθμικά με τις εκάστοτε κινήσεις, ήχους ή χρήσεις του χώρου. Το αποτέλεσμα είναι η διαχείριση ρευστών απρόβλεπτων μορφών που η τοπολογική γεωμετρία επιτρέπει να αναδυθούν, ικανές να μεταλλάσσονται διαρκώς με την πάροδο του χρόνου. Η παράμετρος του χρόνου είναι δομική στις πειραματικές αυτές μελέτες, εισάγονται ρουτίνες στο λογισμικό που ανιχνεύουν χρονικά συσχετισμένους παράγοντες (κίνηση, ροή, πυκνότητα, ένταση κ.λπ.). Γενετικοί αλγόριθμοι διαμορφώνουν μια ανοικτή αλγεβρική φόρμουλα χωρίς γραμμικές ακολουθίες επιτρέποντας την αυτοοργάνωση και την εξέλιξη μιας φόρμας. Η δουλειά αυτών των αρχιτεκτόνων διαφοροποιείται από την απλή αναπαράσταση μιας ρευστής μορφής, μέσα από την υπολογιστική προσομοίωση, και την ερμηνευτική διαχείρισή της στην κατασκευή

όπως συμβαίνει για παράδειγμα στην περίπτωση του μουσείου Guggenheim του F. Gehry στο Bilbao.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο της νεότερης μορφολογικής εκδίπλωσης κινήθηκε η παρουσίαση του Μ. Novak. Οι μορφογενετικοί του πειραματισμοί οδηγούν στη διαχείριση ρευστών μορφών που παρακολουθούν τη βιταλιστική δυναμική της φύσης, αυτοοργανώνονται, διαντιδρούν με το περιβάλλον τους, εξελίσσονται στο χρόνο, μεταβάλλονται σε φαντασμαγορικούς μορφολογικούς μετασχηματισμούς. Μια φορμαλιστική οργανικότητα ψηφιακής υφής χωρίς ωστόσο έμβιο υποδεικτικό μοντέλο συναγωνίζεται την ευφάνταστη μορφολογική γονιμότητα άλλων αρχιτεκτονικών περιόδων όπως αυτές της Art Nouveau και του εξπρεσιονισμού.

Ο Μ. Novak μέσα από τη περιεκτική αναδρομή του έργου του μας ξενάγησε στις πειραματικές αναζητήσεις του από τις πρώιμες έρευνές του ως τις πρόσφατες εργασίες του στο πλαίσιο της συμμετοχής του σε διεθνή ερευνητικά προγράμματα και εκθέσεις όπως η πρόσφατη μπιενάλε αρχιτεκτονικής της Βενετίας. Η παρουσίαση του έργου του διαρθρώθηκε σύμφωνα με τις χωρικές του έρευνες για τις νέες-υβριδικές σχέσεις ανάμεσα στον ψηφιακό, εικονικό, κτισμένο (υλοποιημένο), μη ορατό, βιοτεχνολογικό κ.λπ. χώρο. Ο Μ. Novak ισχυρίστηκε την αναγκαιότητα τροφοδότησης των αρχιτεκτόνων με γνώσεις που αφορούν στον υπολογιστικό προγραμματισμό, τον σχεδιασμό και τη διαχείριση των υπολογιστικών λογισμικών που θεωρεί ως τους κύριους μηχανισμούς αρχιτεκτονικής επιβίωσης και διαχείρισης της σύγχρονης πολυπλοκότητας.

Οι αναζητήσεις αυτές παρουσιάζουν, ωστόσο, θετικές και αμφισβητήσιμες διαστάσεις. Από τη μία πλευρά αξιοποιούν τη δυναμική του χρόνου για τη σύλληψη της αρχιτεκτονικής φόρμας, συμπεριλαμβάνουν στον κεντρικό προβληματισμό τους δυναμικές άυλες παραμέτρους της πραγματικότητας όπως για παράδειγμα τη ροή της πληροφορίας, την κίνηση του χρήστη και μέσων μεταφοράς, τη τροχιά του φωτός, τη ροή της πληροφορίας κ.λπ. τις οποίες και θέτουν στο σχεδιασμό με τη μορφή παραμέτρων. Επιτρέπουν τη σταδιακή αναπροσαρμογή της αρχιτεκτονικής μελέτης σε διάφορες φάσεις της συνθετικής διαδικασίας και την οριζόντια, ταυτόχρονη συνεργασία με πολλές ειδικότητες και στάδια κατασκευαστικής εφαρμογής. Ωστόσο παραμένει χωρίς αξιόπιστα κριτήρια ανοικτή και αμφισβητήσιμη η στιγμή της παγίωσης των μορφών αυτών σε πραγματικό χώρο και χρόνο. Πέρα από τη γοητευτική αναζήτηση της αλγοριθμικής σχέσης και της εσωτερικής συνέπειας μεταξύ αριθμών και γεωμετρικών μορφών, παραμένει επικίνδυνα ρευστό το ζήτημα της βέλτιστης επιλογής και της ατομικής ευθύνης για τις συνέπειες που προκύπτουν από την εκάστοτε προτεινόμενη αρχιτεκτονική μορφή στον κοινωνικό χώρο.

Επιμέλεια: Δήμητρα Χατζησάββα

Πρόγραμμα δράσης Ν.Ε. Χαλκιδικής

Εισαγωγή: Ανάλυση αρχών - θέσεων - στόχων

Στα πλαίσια της αποδοχής του Τ.Ε.Ε. ως θεσμοθετημένου Τεχνικού συμβούλου της πολιτείας παρατηρείται τα τελευταία χρόνια μια νωχελική παρουσία του Τ.Ε.Ε. αναντίστοιχα της βαρύτητας του ρόλου και της διείσδυσης που θα έπρεπε να έχει στην ελληνική κοινωνία. Γενικότερα όσον αφορά το ρόλο του Μηχανικού, τα δικαιώματά του, την αξιοποίηση του σε όλους τους συναφείς τομείς παρατηρείται μια έλλειψη ολοκληρωμένης άποψης και πρότασης.

Εμείς σαν αποκεντρωμένο όργανο του Τ.Ε.Ε. σε επίπεδο νομού:

- Επεξεργαζόμαστε θέματα που άπτονται των διοικητικών ορίων του Νομού μας, μεταφέροντας τον προβληματισμό και τις προτάσεις μας στα περιφερειακά όργανα και εισηγούμεθα στην Αντιπροσωπεία του Περιφερειακού Τμήματος
- Μέσα στα πλαίσια των κατευθύνσεων του Τ.Ε.Ε. προσαρμόζουμε και αναδεικνύουμε τις απόψεις του Τ.Ε.Ε. σε Νομαρχιακό επίπεδο
- Ορίζουμε εκπροσώπους του Τ.Ε.Ε. σε επιτροπές και άλλα όργανα Νομαρχιακού επιπέδου

Η Νομαρχιακή Επιτροπή αξιοποιώντας την επιστημονική ποιότητα, την τεχνική γνώση, την κατάρτιση και τον κοινωνικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι μηχανικοί, μπορεί και πρέπει να δημιουργήσει ένα ουσιαστικό πεδίο συζήτησης για θέματα ανάπτυξης, περιβάλλοντος, ποιότητα ζωής, ισορροπίας φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος, με ιδιαίτερο βάρος στην ιστορική και αρχιτεκτονική κληρονομιά και επεξεργασία για την ολοκλήρωση αναγκών υποδομών στο νομό μας ώστε να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις, την βαρύτητα και ιδιομορφία που έχει ως κατ'έξοχον τουριστικός νομός με την ιδιαιτερότητα του διπλάσιου πληθυσμού σε περιόδους τουριστικής αιχμής.

Παραλλήλως κεντρικός άξονας του προγράμματος δράσης της Ν.Ε. Τ.Ε.Ε. θα πρέπει να είναι:

- Η προσέγγιση, γνωριμία και δημιουργία πλατφόρμας συνεργασίας με τους φορείς του Νομού, ΟΤΑ κ.λπ.
- Ανάδειξη επαγγελματιών προβλημάτων των Διπλωματούχων Μηχανικών (μελετητών, εργοληπτών και Υπαλλήλων)
- Συνεργασία με συναφείς ή μη κλαδικούς συλλόγους (Σύλλογο Αρχιτεκτόνων, Σύλλογο Μηχανικών και Υπομηχανικών, Εμπορικό Επιμελητήριο, Σύλλογο Ξενοδόχων, ΓΕΩΤΕΕ) κ.λπ.
- Προβολή και ανάδειξη του επιστημονικού έργου και ρόλου των Διπλωματούχων Μηχανικών στην τοπική κοινωνία με παρουσία και δράση
- Οργάνωση σεμιναρίων μικρής διάρκειας για την επαγγελματική κατάρτιση και ενημέρωση των συναδέλφων σε νέα δεδομένα της τεχνικής και της επιστήμης
- Σύσταση ομάδων εργασίας για επεξεργασία θεμάτων που αφορούν το νομό μας όπως:

- α) Οδικόί άξονες - κυκλοφοριακό. Δεδομένα- Προοπτικές- Στόχοι
- β) Διαχείριση υδάτινου δυναμικού. Ύδρευση- Άρδευση - Αποβλήτα
- γ) Καταγραφή και κωδικοποίηση των όρων δόμησης αξιόλογων οικισμών Ν. Χαλκιδικής
- δ) Ημερίδες για τα προηγούμενα θέματα
- ε) Ημερίδα για τα Γ.Π.Σ που ενδιαφέρουν άμεσα 10 (δέκα) Δήμους της Χαλκιδικής
- στ) Διεκδίκηση συμμετοχής στις επιτροπές επιβλέψεων των Γ.Π.Σ μελών του τοπικού Τ.Ε.Ε.

Σεμινάρια

- α) για τα αυθαίρετα και την μεταφορά συντελεστή
- β) σχεδιασμό κτιρίων με βιοκλιματική και ηλιακή ενέργεια
- γ) λιθόκτιστες παραδοσιακές κατασκευές

Εκπροσώπηση -Συνεργασία

Βασική προϋπόθεση αλλά και ανάγκη για την αναβάθμιση του ρόλου των ΝΕ του Τ.Ε.Ε. είναι η στενή συνεργασία με το Τ.Ε.Ε./ ΤΚΜ σε όλα τα θέματα που μας αφορούν και η αναγκαιότητα να λαμβάνεται υπόψη καθ'ολοκληρίαν η άποψη των Νομαρχιακών Επιτροπών, οι οποίες, σε πρώτη φάση και άμεσα μέσα σε ένα καθορισμένο πλαίσιο, θα πρέπει να έχουν μία ελάχιστη οικονομική αυτοδυναμία.

Η εκπροσώπηση του Τ.Ε.Ε. σε επιτροπές και συμβουλία, που αποτελεί βασικό στοιχείο του θεσμοθετημένου ρόλου του Τ.Ε.Ε., θα επιδιωχθεί σε συναντήσεις της ΝΕ Τ.Ε.Ε. με τη Νομαρχία και τους Ο.Τ.Α. ακόμη και εκεί που δεν προβλέπεται θεσμοθετημένη εκπροσώπηση καθώς και επιδίωξη ανάπτυξης συνεργασίας με όλους τους φορείς του νομού μας ■